



ESİAD

EGE SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

28. YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ TOPLANTISI

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

BÜLENT AKGERMAN'IN

KONUŞMASI

22 EKİM 2011

İZMİR



Şehit Fethi Bey Caddesi, No:55, Kat:8 35210 İZMİR
Tel: (0 232) 483 88 33 Faks: (0 232) 483 35 25
info@esiad.org.tr
www.esiad.org.tr



Ana Muhalefet Partisi'nin Saygıdeğer Genel Başkanı,
Sayıngıdeğer Milletvekilleri,
Büyükşehir Belediyemizin Değerli Başkanı,
Değerli ESİAD Üyeleri,
Seçkin varlıkları ile toplantımızı onurlandıran sayın konuklar,
Medyamızın değerli temsilcileri,

Sizleri şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına, saygıyla selamlarken, “Ege'nin ne düşündüğüne önem verenler ve kulak kabartanlar” için, izlenmesi artık bir gelenek halini almış bulunan ESİAD Yüksek İstişare Kurulu Toplantılarının “Yirmisekizincisi”ne “Hoş geldiniz” diyorum...

Bu vesileyle, toplantımızın onur konuğu olmayı ve “Türkiye'nin bugünkü ekonomi politikaları, iç ve dış siyasi sorunları” başlığı etrafında, görüşlerini bizlerle paylaşmayı kabul eden konuşmacımız, CHP Genel Başkanı, Sn. Kemal Kılıçdaroğlu'na, ESİAD adına şükranlarımı sunmak isterim.

Değerli Konuklar,

Gündemin mutfağından gelen bir siyasetçinin, bizlere nasıl menü çıkartacağını tahmin etmek çok zor değil.

Öyle sanıyorum ki Sayın Kılıçdaroğlu, “Ana muhalefet partisi lideri” kimliği ile, “Ekonomi ve siyaset düzleminde”; yerelden, hattâ belki bu salondan başlayarak komşumuz Yunanistan'a, yaşlı kıta Avrupa'nın endişeli resminden dünyadaki küresel dengelere, cari açık tablosundan döviz hareketlerine, yeni Anayasa'nın konsensus bekleyen ruhu ve lâfzına, son birkaç günde çığından çıkan vahim tablo ışığında Kürt sorununa...

Komşularla “sıfır gerginlik” diye çıkılan yolda, ülkemizi çevreleyen “Arap Baharı”nın polen serpintilerine, Kıbrıs ve İsrail ilişkilerindeki “özel gündem”li tırmanışa...

Nihayet CHP'deki “kabuk değişimi”ne, İzmir'in Expo özlemine, 35 Proje'nin geri sayım öyküsüne, iktidar ve yerel yönetim ilişkilerine...

Ve bu fotoğrafın içinde AKP'nin duruşuna kadar... Bir dizi iç içe geçmiş satırbaşından bahsedecekler.

Takdir edersiniz ki bu çerçeve, Egeli Sanayici ve İşadamlarının, duymak istediklerini tariflemesi bakımından da samimi beklentilerimizi yansıtmaktadır.

Değerli Konuklar,

Bu itibarla rol çalmamaya özen göstererek, ekonomik ve siyasi gündeme ilişkin değerlendirmelerini yeri geldikçe kamuoyuyla sakınmadan paylaşan bir kurumun dönem başkanı olarak, büyük resmin teknik analizi ve yorumlanmasını öncelikle Sayın Kılıçdaroğlu'na ve değerli üyelerimize bırakmak istiyorum. Ama konuşmamın sonunda, küçük de olsa bir ufuk turuna zaman ayıracağım.

Benim asıl altını çizmek istediğim husus, gündemin “vizyon boyutu”dur...

Evrensel sabitler, demokrasiyi, tâlibine ve kullanıcıasına, bir “alternatifler rejimi” olarak sunar. Çünkü bütün rejimlerde; işin doğası gereği İktidar zaten vardır; olmak zorundadır.

Ama demokrasileri, diğer modellerden ayıran ve besleyen, onları ayakta tutan ve güven içinde yaşamalarını temin eden asıl unsur, “Muhalefet becerisi”dir.

Bilginin mutlak varlığına gereksinim duyan beceri geliştirilebilir ama bu da yetmez! Becerinin sonuç doğurması için tavır ve davranışa dönüşmesi, düşünceden eyleme evrilmesi şarttır.

Çünkü muhalefet, gönül gözüyle bakarsanız, -halef, sonraki, ardından gelen, devralacak olan, aday- çağrışımına da açıktır. Ve bu iddiasıyla, sanıldığı gibi, ya da öyle gösterildiği gibi, sadece –karşı olan, karşı duran, itiraz eden – anlamına gelmez!

Rahmetli İsmet İnönü’nün, “Muhalefette tasvip olmaz” söyleminin üzerinden nerdeyse yarım yüzyıl geçmiştir...

Değerli Konuklar,

Bundan sonra söyleyeceklerimin, “Herhangi bir siyasi iktidar ve herhangi bir muhalefet” tasviri olarak algılanmasını rica ediyorum...

Günümüzde muhalefet alternatif demektir. Yani teoride, “erkin sosyal paydaşı” olan bir kuvvetten bahsediyoruz.

Hal böyle olunca, Güzel ülkemizde ekonomik ve siyasi gündem irdelenirken, en az mevcut siyasi iktidar kadar muhalefetin varlık sebebi de sohbete konu edilmelidir...

Evrensel rüzgârlarla terbiye edilmeye muhtaç demokrasimizin, güncel ve vizyoner yaklaşımları itibarıyla sunulana, önerilene, öngörülene ve zaman zaman bir toplum mühendisliği tasarımıyla dayatılana karşı, söyleyecek sözü, dinletecek tavrı olan bir muhalefete ihtiyacı vardır.

Hele “siyasi erk”in, “önermek ve tartışarak olgunlaştırmaktan çok, öngörmek ve tartışmadan sonuçlandırmak” yöntemine yatkın olduğu hal ve zamanlarda, alternatif söylem, hayatiyet içeren bir öneme terfi edebilir.

Güçlü muhalefet, proje muhalefetidir. Güçlü muhalefet, çözüm muhalefetidir. Güçlü muhalefet, yetersizliği deşifre etmekle yetinmeyen, “yeterli olanı vitrine koyan” muhalefettir.

Siyasi yelpazenin neresinde olursa olsun, yurt milliyetçiliği yerine Irk milliyetçiliğini koyan ve başta etnik zenginliğimiz olmak üzere, farklılıkların istismarına zemin hazırlayan, fırsat veren bütün siyasi partiler, varlık ve siyaset yapma sebeplerini bir kere daha gözden geçirmelidirler.

Öte yandan, sadece etnik köken ve farklılıkları ön plana almalarına rağmen, sistem partisi olarak kabul görmüş, ve mevcut siyasi yapı içinde parlamentoda temsil yetkisi verilerek seçmen tarafından görevlendirilmiş partiler de hiç değilse, samimi olsun-olmasın, “Benim adıma öldürme” diye seslenen, internetteki sosyal paylaşım siteleri kadar cesaret ve basiret gösterebilmelidir.

Bütün bunların karşısında, terazinin diğer kefesindeki Siyasi iktidarın verdiği özlenen fotoğraf, seçim gecelerinin balkon seslenişlerinde herkesin sesi olmaya kendiliğinden tâlip olan demokratik olgunluktur...

Zaman geçtikçe, bu evrensel önceliği hafifseyen bir gevşekliğe düşülmesi -ne bileyim belki de tam aksine- sertliğe bel bağlanması, mut değil kaygı vericidir. Demokratik erdem, siyasal ve sayısal çoğunluğun öncelikle siyasal ve sayısal azınlığın yaşam tercihlerini korumak için siyaset yapmasını öngörmektedir.

Değerli Konuklar,

Şu ana kadar, biraz usûlün dışına çıkıp, gözden kaçırılmamasını “özellikle” arzuladığım “satır araları” üzerinde konuştuk.

İzninizle, birkaç dakikayı da, satırların kendisine, başlıklarına ayıralım:

Her ne kadar Avrupa Birliği üyelik müzakereleri sürecinde birçok maddesi değiştirilmiş bir Anayasaya sahipsek de, ülkemizin temel sorunlarına çözüm için hareket alanını genişleten, insan hakları ve demokratik değerleri güvence altına alan, Avrupa Birliği ülkelerindeki en demokratik Anayasa’dan eksiği bulunmayan yeni bir Anayasa’ya ihtiyacımız olduğu açık.

ESİAD olarak önceki dönemde Sn. Cihan TÜRSEN başkanlığında kurulan “Anayasa Çalışma Grubumuz”un hazırladığı önerileri yakında açıklayacağız. Ben burada şimdilik sadece Türkiye Büyük Millet Meclisi’ndeki hazırlık çalışmalarında dikkate alınmasını beklediğimiz ilkeleri sıralamak istiyorum:

Öncelikle beklentimiz, Anayasa hazırlık süreci ve yönteminin siyasi partilerimize, ilgili kişi ve kuruluşlara, tüm yurttaşlarımıza güven ve heyecan veren esaslarda belirlenmesidir. Süreç makul, katılım yaygın, amaç samimi olmalıdır.

Anayasamız, demokratik rejim içinde farklı eğilimler arasında bir uzlaşma zemininin sağlanmasıyla belirlenmelidir.

Anayasanın maddelerinde değil, bütününde, birbiriyle irtibatlı kapsamlı düzenlemeler yapılmalıdır. Ayrıca kanunlarımızda da bu yönde düzenleme yapılması gereği göz önüne alınarak, çalışmalar eşgüdümlü yürütülmelidir.

Anayasa değişikliği, Mustafa Kemal Atatürk’ün çizdiği Türkiye Cumhuriyeti vizyonu ve çağdaş uygarlık hedefini, demokratik, laik, etkin hukuk devleti ilkelerini esas alan ilkeler ile İnsan hakları evrensel beyannamesinde belirlenen esaslar yönünde ele alınmalıdır.

Değerli Konuklar,

Biz bir iş dünyası kuruluşuyuz. Ekonominin toplumsal yaşamdaki belirleyiciliğini bilir, ekonomik kalkınmanın her derde olmasa da, çoğu derde deva olduğuna inanırız. Bu nedenle önceliğimiz hep ekonomi olmuştur.

Siyasete olan ilgimiz de, ekonomik ve sosyal yaşam üzerindeki etkisinden dolayıdır.

Bizler ihracat yaptıkça, istihdam sağladıkça sadece kar etmez, ülkemizin, insanlarımızın gelişmesine katkı veriyor olmanın mutluluğunu, huzurunu da duyarız.

Sözü son günlerde yapılan ÖTV zamlarına getirmek istiyorum. Dünyadaki kriz ortamının henüz değişmemesine, bazı ülkelerdeki borç krizinin sürmesine rağmen, ne büyük mutluluktur ki, ekonomimizde ciddi dalgalanmalar yaşanmamıştır.

Bununla beraber, uzun süredir iktidarda olmanın getirdiği birtakım alışkanlıklarla, hızla soğuyan ekonomik iklimde köklü reform çabaları yerine, “benzer sorunlara her defasında benzer yaklaşımlarla çözüm arama” anlayışının uzun vadede ortaya bazı “anomaliler” çıkarmakta olduğunu görüyor, bunları dile getirmeyi görev sayıyoruz.

Bunlardan üç tanesi gerçekten büyük önem ve aciliyet taşıyor.

İlki, kayıt dışı ekonomiyle etkin mücadele ve verginin tabana yayılmasını sağlamak yerine, her ek kaynak ihtiyacında dolaylı vergilere başvurma alışkanlığıdır.

Zamanla vergiler astronomik ölçülere ulaşmış, sigara, içki, akaryakıt gibi ürünlerin kaçakçılığı teşvik edilir hale gelinmiştir.

Kesinleşen 2009 rakamlarıyla OECD ülkeleri ortalamasında dolaylı vergilerin toplam vergiler içindeki payı % 30 civarında iken, ülkemizde % 70lere ulaşmıştır. Son ÖTV zamlarının, giderek artmakta olan tezgah altı kaçak ürün satışlarını patlatacağı açıktır. Zira, karaborsanın cazibesi artırılmaktadır.

İkinci anomali, ihracata yönelik sanayimizin girdileri içinde ithalata bağımlı hammadde ve yarı mamul maddelerin oranındaki artışın getirdiği olumsuzluklardır.

Bu bağımlılık katma değer yaratma alanımızı giderek daraltmakta, petrolden sonra cari açığın en önemli kalemlerinden biri haline gelmektedir.

Üretim zincirinin bu halkasındaki yerli sanayimizin durumuna ve giderek yok oluşuna ESİAD olarak yıllar öncesinden beri dikkat çekmekteyiz. Sözkonusu trendi fark ederek tersine çevirmek için nihayet bazı girişimler olduğunu duymaktan mutluluk duyuyoruz.

Üçüncü anomali ise, tarım sektöründeki sorunlardır. Tarım ve tarıma dayalı sanayilerin bölgemizdeki önemi ve yüksek potansiyeli malumunuzdur.

Bugüne kadar izlenen politikalardaki uyumsuzluklar nedeniyle tarım sektöründe üretim ve rekabet gücünü artıracak bir yapısal dönüşüm gerçekleştirilememiştir.

Girdi fiyatları katlanırken, tarım teşvikleri buna yetişememekte, tarım cazip bir ekonomik faaliyet alanı olmaktan çıkmaktadır.

Oysa, gelecekte tarımsal ürünlerin dünyada ne kadar değerli olacağını işaretleri şimdiden okunabilmekte, Dünya Gıda Örgütü'nün raporlarında dile getirilmektedir.

Katma değeri dikkate alan akılcı teşvik politikalarıyla tarım sektöründe bir Rönesans yaşatmamız bu kadar zor mudur?

Cumhuriyet Halk Partisi'nin de konunun önemini fark etmesini, seçim öncesinde açıkladığı “Cumhuriyetin 100. Yılına Doğru Yeni Tarım Düzeni” isimli politika belgesi ile konuyu gündeme taşımış olmasını memnuniyetle karşılıyoruz.

Değerli Konuklar,

Önsözden çıkıp sonsöze geldiğimizde, bu ufuk turunu şöylece özetlemek mümkündür diye düşünüyorum.

İnsanlık 3. binyılı tüketirken, Türkiye’de siyaset vitrinine bakan yeni gözler, baktığını görmeye niyetli ve giderek gördüğünü de daha bilinçli sorgulayan bir kimliğe aittir.

Türkiye’nin bulunduğu hassas coğrafyada “vizyoner” olmak, hukukun üstünlüğü fikrinin tartışılmaz hâmilğinde, liberal ekonomi modellemesine taraf olmaktır.

Daha fazla demokrasi beklentisi, küresel ve gemlenemez bir isteğe dönüşürken, insan haklarına saygının, yükselen değerler ölçeğindeki ağırlığı, bireyin devletin bekası için yaşamasından ziyade, devletin bireyin hizmeti için varlığını sürdürmesine odaklanmıştır.

Ulus devlet tercihi, yeni dengelere ayak uydurabilmek için bütün mekanizmalarını güncellemeye çalışıyor. Bunun optimum bir tasarımla kotarılması, bütün sosyolojik katmanların sorumluluğudur.

Demokratik olgunluk, “fark ve benzerliklerin yönetimi” penceresinden, kuvvetler ayrılığının gözetilmesini gerektirmektedir.

Siyasi Partiler ve Seçim Kanunlarından başlayan, seçim barajı bahsinde, çözüm için duraklayarak süren ve AB hukukuna entegrasyon ile son bulması umulan yolculuk, kaderde, tasada, kıvançta ortak birey idealinin hakkını teslim etmek olacaktır.

Değerli Konuklar,

Biraz önce, ESİAD’ın iş dünyasına mâl olmuş bir kurum olduğundan, önceliklerimizin ise muhakeme modelimizde, ekonomi ile başladığından söz etmiştim.

İşte bu -hayati ve samimi bulduğumuz- sebeple ekonomi ya da siyasette gördüğümüz iyi gelişmeleri alkışlar, yanlıslara dikkat çekmeyi, -hattâ bazen sitem etmeyi- önemli bir görev sayarız.

Bunu her siyasi parti ya da eğilime aynı mesafede durarak yaparız.

Kimse ile aramızda, “açıklanamaz bir yakınlık ya da uzaklık bulunmaması”na özen gösteririz.

Bu duygu ve düşüncelerle, hepinizi, bir kez daha saygıyla selamlıyor, Cumhuriyet Halk Partisi Saygıdeğer Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’nu konuşmalarını yapmak üzere arz ediyorum.